

Kulturdepartement
Postboks 8030 Dep.
0030 Oslo

Stavanger, 01.09.2016

Altibox AS
Postboks 8124
4069 Stavanger

info@altibox.no
altibox.no

Høringsuttalelse – Forslag til ny åndsverklov

1. Innledning

Altibox viser til Kulturdepartementets høringsbrev av 17. mars 2016 og utkast til ny åndsverklov. Frist for å inngi høringsuttalelse er 1. september 2016.

1.1 Om Altibox

Altibox var den første i Norge til å tilby fiberbredbånd til privatmarkedet. Gjennom godt samarbeid med både bredbåndspartnere, innholdsaktører og teknologimiljøer har Altibox blitt en viktig aktør i sitt marked. Vi og våre kunder har gleden av å benytte oss av norske og internasjonale åndsverk hver dag hele året og vi er i så henseende en viktig bidragsyter til verksdannelse.

1.2 Innledende merknader til Høringsnotatet

Altibox støtter at man får en ny åndsverklov og tiltrer Departementets mål om modernisering og forenkling. For å oppnå de målsetninger Departementet har oppstilt er det sentralt å skape en god balanse mellom flere interesser. Lovforslaget synes å bygge på at opphavsmannen fortsatt er en relativt svak part som står alene i sin aktivitet for å utnytte det han skaper. Opphavsrettigheter forvaltes i dag dels av store bedrifter, dels av sterke klareringsorganisasjoner med faktisk (eller rettslig) monopol og i mindre grad av enkeltindivider. De som utnytter åndsverk, gjennom erverv, lisens eller på annen måte er en sammensatt gruppe, de har sjelden faktisk eller juridisk monopol og består av alt fra enkeltpersoner og små bedrifter til store konsern. Altibox mener at utviklingen hva angår styrkeforhold må tas hensyn til i en ny og modernisert åndsverklov og at behovet for å beskytte en svak part er mindre enn lovforslaget gir uttrykk for. Det er i så henseende grunn til å se nærmere på om lovforslaget kan skape en ubalanse.

Profesjonelle markedsaktører vil ha et ønske om å opptre balansert og ryddig i forhold til de som skaper, eier, bruker, lisensierer eller på annen måte utnytter åndsverk. Et klart og balansert lovverk vil bidra til at rettighetsutnyttelsen forenkles, til at relasjonene mellom interessegrupper blir gode og konstruktive og til at aktørene finner løsninger som bidrar til positivt samarbeid. Dette må settes opp mot en virkelighet der aktørene tenderer mot mindre konstruktiv adferd med fokus på sikring av et hvert tenkelig hull gjennom kompliserte avtaleverk. Man kan de siste årene ane konturene av en økende tendens til at samarbeidet mellom rettighetshavere og brukere går i feil retning i så henseende. Gjeldende åndsverklov bidrar for eksempel ikke til

en god rettighetsklaringsprosess. Som vi kommer nærmere tilbake til kan man i lovforslaget se tendenser til regulering som ikke skaper klarhet, balanse og forenkling.

Altibox er opptatt av at opphavsmenn skal ha et tilstrekkelig vern og motta rimelig vederlag gjennom gode og effektive klareringsprosesser. Samtidig er det viktig, for å skape rom for innovasjon og utvikling samt næringsdrift og brukervennlighet, at både opphavsmennenes og brukernes interesser ivaretas. Altibox reiser spørsmål ved om lovforslagets oppgradering av vernet av opphavsmennenes interesser burde kunne tones litt ned for å sikre en bedre balanse.

Lovforslagets fokus på økt rettighetshaverbeskyttelse medfører at risikoen ved avtaleinngåelser med norske rettighetshavere øker. Rettighetsbrukerne vil trolig beskytte seg mot en slik risiko. Slik beskyttelse vil kunne ha en kostnad i form av reduserte vederlag, mindre bruk av norske rettigheter og/eller mer komplekse avtaler (noe som igjen har en kostnad). Ubalansen vil kunne skape en ond sirkel med lavere investeringer i norske verk, lavere produksjon av norske verk og et redusert miljø for å i det hele tatt skape norske verk. Dette er ikke en ønsket effekt. En moderne åndsverklov burde, som nevnt ovenfor, skape et rammeverk for godt samarbeid og felles målsetninger om økt kvalitet, økt produksjon og økt bruk av norske åndsverk.

Et annet forhold er at også vårt marked har blitt mer og mer globalisert. Det nye lovforslaget kan komme til å påvirke norske virksomheters konkurransevne negativt. I det lange løpet er det en ulempe for norske opphavsmenn.

Lovforslaget antyder at betydningen av nordisk rettsenhet justeres noe ned. Nordisk rettsenhet har tidligere vært brukt som argument for ikke å kunne gjennomføre reguleringer, mens det nå på flere steder i høringsnotatet ikke synes å være til hinder for en rekke særreguleringer til rettighetsbrukernes ulempe. Dette er en viktig prinsipiell dreining og man kan spørre seg om dette burde vært behandlet grundigere i Høringsnotatet.

Høringsnotatet synes i noen grad å utelate en del konsekvensutredninger, bl.a. av de økonomiske konsekvensene av lovforslaget. EU kommisjonen har også varslet relevante regelendringer i september. Man kan således reise spørsmål om det er noe tidlig å fremme et lovforslag nå eller om det på noen områder burde gjøres en noe dypere vurdering forut for en eventuell Stortingsbehandling.

Altibox ønsker også at den nye åndsverkloven skal bidra til noen mer konkrete, sentrale målsetninger som antas å være felles for både distributører, kringkastere, innholdseiere og opphavsmenn:-

- Teknologinøytralitet
- Enklere og mer effektive rettighetsklaringsprosesser
- Konkurransen i markedet for kollektiv klarering
- Styrking av forbrukerrettigheter

Vi vil særlig påpeke de økonomiske gevinster det vil kunne ha for alle ledd i verdikjeden at klareringsprosessene og forhold tilknyttet dette forenkles og effektiviseres. Vi vil i det følgende kommentere disse prinsippene. Deretter kommenteres noen spesifikke bestemmelser i lovforslaget.

2. Teknologinøytralitet

Det er i samfunnets interesse at Åndsverkloven er helt teknologinøytral. Dagens lovverk åpner opp og gir rom for tvil og tvister knyttet til bruken og utnyttelsen av åndsverk gjennom forskjellige teknologier.

I en tid hvor forskjellig avspillings- og brukerutstyr for åndsverk i større og større grad smelter sammen, og hvor distinksjonene mellom forskjellige måter å utnytte verk på blir mindre og mindre, vil alle ledd i rettighetsrekken nyte fordeler av en lov som tar hensyn til den teknologiske utviklingen. Dette vil også legge til rette for å ta hensyn til ikke bare nåtidens, men også fremtidens måter å utnytte åndsverk på.

Den sterke fremveksten av tjenester som, i tillegg til de tradisjonelle, gir sluttbrukerne tilgang til programinnhold på forskjellige måter – det være seg gjennom ulike portaler eller applikasjoner på smarttelefoner, nettbrett eller smart-tv – er også egnet til å ytterligere tåkelegge rettighetsbildet. I tillegg til dette kommer den økte tilretteleggingen for på-forespørsel-tilgang der det i beste fall fremstår som uklart hvem som kan klarere disse.

Den teknologiske utviklingen har medført at audiovisuelt innhold distribueres på helt andre måter og i et mye større omfang enn tidligere. Usikkerhet rundt rettigheter knyttet til forskjellige teknologiplattformer går ut over alle ledd i distribusjonskjeden. Hvorvidt en tilgjengeliggjøringshandling faller inn under det ene eller andre teknologibegrepet kan få store økonomiske konsekvenser, selv om den faktiske utnyttelsen av åndsverket er den samme.

Åndsverkloven bør derfor i størst mulig grad gi uttrykk for at måten åndsverk tilgjengeliggjøres på i det enkelte tilfellet ikke bør ha betydning for rettighetsspørsmålet. Det er vanskelig å se at det er grunnlag for å gjøre forskjell på om en tv-kanal mottas hos forbruker gjennom tråd eller trådløst og om signalet på veien har vært innom både trådbundne og trådløse nett.

Behovet for et gjennomgående forhold til teknologinøytralitet i lovverket illustreres godt av de tvister som har oppstått rundt videresendingsrettigheter de senere årene. Spørsmålet om hva som skal anses som en videresending har vært særlig omtvistet, fordi skillet mellom primærsending og videresending har vidtrekkende konsekvenser for rettighetsklareringen. Men for sluttbrukerne vil det ikke være noen forskjell i fremtoningen av programinnholdet ut fra om dette sendes som en primærsending eller videresending.

Særskilt klareringsansvar for forskjellige distribusjonsteknologier bør derfor unngås, slik det i realiteten er nå. En enklere løsning vil til sist komme opphavsmennene til gode og stimulere til ytterligere økt åndsinnsetning, se pkt. 3 nedenfor.

Et nærliggende eksempel for Altibox er de forskjeller som ligger i klareringsprosessene for forskjellige former for tv-distribusjon og særlig etter avgjørelsen i HR-2016-562-A (Get dommen). Norwacos innspill (side 198 i Høringsnotatet) oppfordrer til teknologinøytralitet, men mener samtidig at det er distributørene som må klarere rettighetene ved distribusjon. Både kringkasterne og Altibox ønsker en annen form for teknologinøytralitet og en langt enklere klareringsmodell. Dagens situasjon der de samme distribusjonshandlinger i realiteten reguleres på forskjellig måte avhengig av ordlyden i bransjens avtaler er ikke optimal, se nærmere under pkt. 3 nedenfor. I praksis går det et skille mellom trådløs og trådbunden distribusjon som ikke er hensiktsmessig hverken ut fra tekniske eller kommersielle definisjoner og som gir en konkurranseulempe til de trådbundne aktørene.

Det foreligger ikke teknologiske forskjeller mellom de forskjellige distribusjonsformene som tilsier at den reelle klareringen skal være forskjellig. Hva som skiller Viasats satellittdistribusjon fra Altibox' distribusjon av en og samme kanal, bortsett fra teknologien, er ikke synlig. Høyesterett har, slik Altibox ser det, lagt en klar føring i forhold til lovgiver og Altibox håper at lovgiver følger opp dommen med klare og tydelig regler basert på et enklere klareringssystem.

Lovforslaget inneholder også andre ikke-teknologinøytrale forslag, for eksempel knyttet til undervisning (§ 4-5), fotografi (§ 3-9), m.v., men også bestemmelser som § 5-6 skaper åpning for mangel på teknologinøytralitet og illustrerer behovet for å knytte rettigheter til handlinger og bruk snarere enn bruksform.

3. Enklere og mer effektive rettighetsklaringsprosesser

Det viktigste felles målet for opphavsmenn og sluttbruker, samt alle andre aktører i en verdikjede som inkluderer åndsverk, er en enkel, sikker og balansert klareringsprosess. Jo bedre lovgiver legger til rette for dette, desto mindre verdilekkasje blir det underveis fra sluttbruker til opphavsmann. Lovforslaget oppfyller ikke denne målsetningen fullt ut.

I forlengelsen av en mer konsekvent holdning til prinsippet om teknologinøytralitet, bør åndsverkloven også som et generelt prinsipp legge opp til at alle rettigheter tilknyttet distribusjon av audiovisuelle verk kan klareres fullt ut under ett. En slik ordning vil legge til rette for en mer effektiv rettighetsklarering.

I dag erverver distributørene sine rettigheter gjennom særskilte avtaler med de relevante rettighetshaverne, for eksempel Norwaco og/eller kringkastere. Alternativt må distribusjonsretten være hjemlet i avtaler med kringkasterne, som på sin side må ha ervervet både de aktuelle rettighetene og retten til å overdra disse videre fra rettighetshaverne. Det har vokst frem en praksis i dag der mange kringkastere tar et ansvar for all klarering i forhold til distributørene. På bakgrunn av blant annet åvl. § 38 a) må likevel distributøren klarere rettigheter og ha avtale med Norwaco. Dette er en unødig komplisering av verdikjeden.

Den unødige kompleksiteten i dagens system kommer godt til syne i alle de rettstvister og nemndssaker som har vært reist de siste årene. Dette er et forhold som kunne og burde vært løst i lovforslaget.

En rettighetsklarering "en bloc" vil avhjulpet mange av utfordringene som dagens ordning med kollektiv rettighetsforvaltning innebærer. Det er helt avgjørende at sentrale aktører som står for en større del av næringsgrunnlaget til norske opphavere har klare og konsekvente vilkår å forholde seg til. Gjennom en slik ordning vil også opphaverne bli tilgodesett ved at det inviteres til ytterligere investeringer i produksjonen av norsk audiovisuelt programinnhold.

Distributører av programinnhold bør også av de samme grunner kunne forholde seg til én rettighetsklarering for alle typer distribusjonsteknologier. Hvorvidt en distributør ønsker å distribuere audiovisuelt innhold via for eksempel kabelnettet, bakkenettet, satellitt, fiber, mobildata eller på forespørsel via internett bør ikke være avgjørende når rettighetene klareres.

Det bør innføres generelle regler som samler de aktuelle rettighetene og som gjør det helt klart hvilken rekkevidde de har. En effektiv og god klareringskjede ville være at kringkaster kunne klarere alle rettigheter til kringkasting og

videresending ved kilden og at distributøren, uavhengig av om han utfører kringkastingsbistand eller videresending, kan gjennomføre sin "klarering" med kringkaster. En slik klareringskjede vil gi små verditap som følge av prosess og det vil være gjennomførbart innenfor Norges konvensjonsforpliktelser.

Altibox ber om at Departementet på nytt vurderer en effektivisering og modernisering av dagens klareringsordninger og en tilhørende revisjon av bestemmelsene i lovforslagets § 4-32 til § 4-39.

4. Konkurransen i markedet for kollektiv klarering

Lovforslaget kan fremstå som noe utydelig i forhold til å slå fast hovedregelen for rettighetsovergang. Man kan få inntrykk av at kollektiv klarering er lovens reelle primærordning. Dette er særlig tydelig i forslaget til ny § 4-32 første ledd. Hovedregelen er, og bør være, fri overdragelse av rettigheter og klarering gjennom individuelle avtaler, slik dette også fremgår av Høringsnotatet på side 213. Her uttales det at

"[i] situasjoner der individuell klarering er upraktisk eller umulig vil imidlertid reglene om avtalelisens kunne være en løsning."

Avtalelisensadgangen bør altså kun benyttes når det er særlig uhensiktsmessig med individuell klarering. Dette bør, av hensyn til lovens brukervennlighet, komme klart til uttrykk i lovteksten og ikke overlates til en forarbeidstolkning. Formålet med avtalelisensen – nemlig en løsning som bør benyttes hvor individuell rettighetsklarering er særlig upraktisk – bør komme bedre til uttrykk i lovens ordlyd.

Det er ønskelig at ny åndsverklov skaper en klarhet i lovverket som vil begrense antallet tvister og ikke gi god grobunn for nye. For opphavsmennene, brukerne, distributørene og for klareringsorganisasjonene blir ressursbruken uforholdsmessig på dette området slik tvistefrekvensen er i dag. I tillegg kan uklarhet rundt hva som er lovens primære ordning bygge opp under den monopolsituasjon som noen av avtalelisensorganisasjonene har i dag.

5. Styrking av Forbrukerrettigheter

(For)brukerrettigheter må også søkes ytterligere styrket og klargjort i lovforslaget. Også her må et gjennomgående prinsipp om teknologinøytralitet legges til grunn.

Rekkevidden av forbrukeres rettigheter hva gjelder bruk og utnyttelse av digitalt innhold som forbrukeren har skaffet til veie på legitime måter, må klargjøres. Forbrukere bør ikke kriminaliseres som en følge av uklare regler, jf nedenfor om § 2.2, men samtidig kan man ikke ha forskjellige regler for det som i realiteten er samme handling. Dette vil kunne føre til en svekket tillit til legitime innholdstilbud. Lovverket må derfor klargjøre hvor langt forbrukeres rettigheter strekker seg, og rettighetene må ikke gjøres vanskelig tilgjengelige.

Forbrukerens rett til å fremstille eksemplarer av åndsverk til privat bruk er et eksempel på forbrukerrettigheter som bør styrkes og klargjøres. Loven bør eksempelvis ikke legge opp til tolkningstvil hva gjelder bruk av forskjellige teknologier og plattformer. Alt i alt må loven legge til rette for lettere å forbli lovlidige forbrukere i dagens teknologisamfunn – og det bør åpnes for videre rettigheter til privat bruk av samme innhold på tvers av forskjellige plattformer og teknologier.

6. Kommentarer til enkelte bestemmelser

6.1 § 2-1 - "original og individuell skapende åndsvirksomhet"

I lovforslaget forsøkes verkshøydekravet lovfestet. Dette er positivt i forhold til å gjøre loven mer brukervennlig for andre enn jurister.

Høyesterett har gjennom en rekke avgjørelser bidratt til en klargjøring av verkshøydekravet. Det er da sentralt at Høyesteretts ordvalg også benyttes presist i lovteksten. Det kan synes som om det har skjedd en omskriving eller feiltolkning av originalitetskravet og det har ført til at lovforslaget blir uklart. Høyesterett har etter det Altibox er kjent med ikke gitt grunnlag for et originalitets- eller nyhetskrav, i objektiv forstand. Dette kan f.eks løses ved å slette ordet "original" i lovteksten.

I samme bestemmelse benyttes begrepet «åndsvirksomhet». Det er ikke omstridt at åndsverk er skapt gjennom tankevirksomhet og heller ikke at verkene denne virksomheten resulterer i kan gi grunnlag for næringsvirksomhet, men begrepet anvendt slik det er gjort i lovteksten kan fort lede leseren til å tro at den skapende prosessen må ha et næringsformål og Altibox vil foreslå at begrepet knyttes til f.eks "skapende innsats" eller tilsvarende begrep i stedet.

6.2 § 2-2 Opphavsrettens innhold

6.2.1 Opphaverens enerett

Altibox antar at det er en inkurie når § 2-2 uttrykker at det er opphaveren som har enerett. Det antas at det her siktes til den som til enhver tid innehar opphavsretten og ikke den som skapte det.

6.2.2 Lenking

Altibox er enig med Departementet i at lovregulering av lenking bør utstå inntil en større grad av klarhet er oppnådd gjennom EU domstolens avgjørelser. Spørsmålet er om ikke dette burde innebære at også andre deler av lovforslaget burde vært satt på vent da "overføringsbegrepet" av samme grunn kan påvirkes også utover de rene lenketilfeller.

6.2.3 Strømming

På prinsipielt grunnlag er Altibox enig i et forbud mot strømming av innhold fra ulovlig kilde slik at det likestilles med situasjonen ved eksemplarframstilling basert på ulovlig kopieringsgrunnlag.

Altibox vil likevel påpeke at det bør være de samme regler i disse to situasjonene (strømming og kopiering). Departementet innfører tilleggsriteriet "åpenbart" og "være egnet til å skade opphavers økonomiske interesser i vesentlig grad". Dette kan skape en uklar rettssituasjon og legger trolig prinsippet om at rettsvillfarelse ikke fritar i strekk. Vi tror også at brukerne blir gjort en bjørnetjeneste ved en slik lovtekst, da de kan tro at det bare er overtredelser av en viss karakter som rammes og således vil den allmennpreventive effekten som burde oppstå ved en klargjøring av lovteksten ikke slå til med forventet styrke.

6.3 § 4-36 Avtalelisens

Altibox er prinsipielt sett tilhenger av en god regel om generell avtalelisens siden det har et potensiale til å effektivisere forvaltning og klarering. I tillegg er det viktig at prinsippet som kommer til uttrykk i Prop.69 L (2014-2015) opprettholdes, jfr ovenfor:

"Forutsetningen for at bestemmelsen skal få anvendelse, er at det vil være upraktisk eller umulig å klarere rettighetene til den aktuelle bruken av opphavsrettslig beskyttet innhold gjennom individuelle avtaler med rettighetshaverne eller deres organisasjoner (dvs. uten avtalelisensvirkning). Dersom forholdene ligger til rette for at rettighetene kan klareres på slik måte uten anvendelse av avtalelisens, kan bestemmelsen ikke benyttes."

Bestemmelsen i § 4-36 (og forarbeidene til denne) fremstår som prinsipielt problematiske og kan være en kilde til ytterligere tvister innenfor audiovisuell sektor. Dette gjelder særlig kriteriet "et stort antall" og det tilhørende egnethetskriteriet.

Dersom målsetningen er å klargjøre at dagens vesentlighetskriterium ikke henviser til et krav om flertall, men henviser til at det skal gjøres en skjønnsmessig vurdering, der blant annet også organisasjonens egnethet spiller inn, bør ordlyden reflektere at representasjonskravet er et av flere momenter i en samlet skjønnsmessig vurdering av organisasjonens egnethet. Dersom hensikten er å innføre et flertallskrav (eller en enda høyere terskel) bør likeledes dette klargjøres.

Hverken «vesentlig del av» eller det nye forslaget «et stort antall» reflekterer vurderingen Departementet rent faktisk må foreta. Slik sett oppfyller den ikke intensjonen som Departementet har med revisjonen. Begge formuleringene kan fort oppfattes som å innebære en kvantitativ avgrensning mot organisasjoner som representerer et isolert sett lavt antall opphavspersoner, uten at dette i praksis blir avgjørende. Det er viktig at ordlyden tydelig åpner for konkurranse på de områder der avtalelisens kan anvendes. Globalt er ikke dette uvanlig og selv om dette ikke er utredet i forbindelse med lovforslaget bør Departementet foreta nærmere vurderinger her. Altibox er den oppfatning at § 4-36 bør utformes med klare kriterier hva angår representativitet og gjerne med angivelse av hva som skal inngå i vurderingen av dette. Det bør stilles et krav til minsterepresentasjon som må være oppfylt før det gjøres en egnethetsvurdering. Lovforslaget bør også ta opp i seg konkurranseaspektet som et relevant hensyn ved godkjenning.

Egnethetsvurderingen bør også underlegges klare kriterier både i forhold til selve klareringen og i forhold til organisatorisk og økonomisk evne. Kravene bør reflekteres i den godkjenningen som gis.

Videre fremstår det som svært problematisk at det legges opp til en 10 års godkjenning i et "marked" der endringer kan skje fort. Representativitet og egnethet som foreligger i dag kan i realiteten være bortfalt om 2 måneder, hvis medlemsutmelding skjer en-bloc eller økonomien forverres er 10 år en alt for lang periode.

Lovforslaget § 4-36 er en meget viktig bestemmelse både for opphavsmenn og brukere. Altibox kunne således ønske at den ble gjort til gjenstand for ytterligere utredning gjennom økonomisk og operativ konsekvensanalyse.

6.4 Kapittel 5

6.4.1 § 5-1 – Spesialitetsprinsipp og bevisbyrde

Altibox opplever at forslaget til § 5-1 går for langt i å beskytte den ene part i en avtalerelasjon. På prinsipielt grunnlag mener man således at bestemmelsen bør utgå.

Spesialitetsprinsippet slik Høyesterett har formulert det i bl.a. Løkke-Sørensen dommen er tilstrekkelig og det bør ikke lovfestes men fortsatt være et prinsipp som er dynamisk og som kan videreutvikles av domstolene.

Når det gjelder bevisbyrde regelen er bestemmelsen noe uklar og tvetydig. Bevisbyrde er dynamisk. Den skifter mellom partene og det er et sentralt tvisterettslig element. Slik regelen nå er formulert vil den kunne føre til svært uheldige resultater. Regelen vil gjelde også der presumsjonen om manglende jevnbyrdighet som den bygger på ikke er oppfylt og der vil den kunne slå uheldig ut.

Altibox foreslår at § 5-1 (2) utformes slik at andre setning beholdes, mens første og tredje setning strykes.

6.4.2 § 5-5 – en opphavsrettslig tilbakefallsrett?

Altibox erverver sjelden opphavsrettigheter som sådan, men på prinsipielt grunnlag vil man peke på at det å lovfeste et forbud mot "warehousing" av helt generell karakter innebærer et brudd med prinsippet om at avtaler er bindende som kan få uheldige utslag. Bestemmelsen synes å bygge på et ulikhetsprinsipp og Altibox frykter at det vil føre til redusert attraktivitet for norske verk.

6.5 § 9-3 Erstatning og vederlag

Altibox støtter i utgangspunktet at § 9-3 har en ordlyd som i stor grad er sammenfallende med de øvrige lover på samme område. Vi vil like fullt komme med noen kommentarer til forslaget § 9-3 annet ledd. Bestemmelsen har potensielt svært uheldige konsekvenser for relasjonen mellom rettighetshavere og rettighetsbrukere.

Bestemmelsen gir uttrykk for at der hvor det foreligger forsett eller grov uaktsomhet, skal inngriperen, dersom rettighetshaveren krever det, betale det dobbelte av rimelig vederlag eller erstatning for ikke-økonomisk skade, i stedet for vederlag eller erstatning etter første ledd.

Slik bestemmelsen lyder åpner den for at det kan kreves erstatning for ikke-økonomisk skade, ikke som et tillegg, men som et alternativ til erstatning og vederlag etter første ledd. Dette kan ikke ha vært hensikten.

Altibox er av den oppfatning at en rett til å fremme krav om det dobbelte av rimelig vederlag bør være et alternativ til å kreve vederlag eller erstatning etter første ledd. Rettighetshaveren bør ikke, hvor det foreligger forsett eller grov uaktsomhet, kunne kreve både i pose og sekk, dvs. både det dobbelte rimelige vederlag og få kompensert ikke-økonomisk skade. Dette må være alternativer.

Hvis man ser § 9-3 i sammenheng med § 5-1 (2) kan dette virke skadelig på avtalerelasjonene i markedet. Det vil fremstå som meget risikofylt å inngå avtaler om erverv av rettigheter. Avtalene vil alltid tolkes mot erverver ved den minste tvil og man risikerer å måtte betale erstatning i form av (høyt) vederlag, uansett opphavsmannens økonomiske tap og uansett om man selv har vært i god tro. Dette innebærer en balanseendring som kan være uheldig.

Med vennlig hilsen
Altibox AS